3e JAARGANG No. 41 13 JULI '23

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr F. J. J. Buijtendijk, Dr K. Dijk, Prof. Dr V. Hepp, Drs C. Tazelaar en Dr B. Wielenga

Medewerk(st)ers: Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Drs W. E. Engelkes, Harderwijk; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Ds B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds J. G. Kunst, Arnhem; Ds G. R. Kuijper, Haarlem; Ds H. W. Laman, Assen; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Ds J. C. Rullmann, Utrecht; Ds K. Schilder, Delft; Dr W. J. A. Schouten, Kampen; Dr J. Thijs, Meppel; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland en Ned.-Indië f 9.— per jaar.
Advertentiën: 35 cent per regel.

BERICHT AAN ONZE LEZERS.

Zoolang DE REFORMATIE in zomereditie verschijnt, gelieve men met de Redactie niet te correspondeeren. „Stemmen uit onze Kerken" kunnen gedurende dien tijd niet worden geplaatst.

EINDREDACTEUR.

INHOUD: Bericht aan onze lezers. — Uit de Schrift: Vacantie (1 Kon. 18:45). — Kerkelijk Leven: Het Huwelijksformulier. Collegegelden voor de Theol. Studenten aan de Vrije Universiteit. Het droeve gevolg van den zondrijd. Kritiek van De Standaard. De Rapporten op de Part. Synode van Z.-Holland (Zd. gedeelte). — Uit het Pol. en Soc. Leven: Vrouwenoogen en Vrouwenharten. III. — Literatuur en Kunst: Iets over het boek in de oudheid. I. — Aan onze lezers. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT.

Vacantie.

En toog naar Jizreël.
1 Kon. 18:45.

Lang moet gij zoeken, eer gij in de Schrift de idee van vacantie vindt.

Onder Israël was vacantie feitelijk iets onbekends.

Althans, wat wij er onder verstaan: het laten liggen van den dagelijkschen arbeid en het trekken naar het buitenland of idyllische plekjes in eigen land.

Vacantie had de Israeliet niet noodig.

Zijn arbeid werd dagelijks met goede rustpoozen afgewisseld, het afmattende, haastige werk volgens het Taylor- of ander systeem was onbekend, de samenleving was niet zoo veeleischend voor hem.

Als er een goede verdeeling is van arbeid en rust, van inspanning en ontspanning kan vacantie worden gemist.

Maar naarmate de kultuur hooger stijgt, naar die mate wordt in het dagelijksch leven meer gevergd van de kracht en moet het reserve-kapitaal van energie te ernstiger worden aangesproken.

Dat kan natuurlijk niet altoos doorgaan.

Er moet weer kapitaalvorming plaats hebben.

Anders raakt men uitgeput.

In een kultuurperiode als de onze is de vacantie iets onontbeerlijks geworden.

Ze is niet maar „gekheid", gelijk ouden van dagen haar weleens plegen te bestempelen.

Veeleer is ze in onzen tijd toepassing van het 4de gebod.

Voor een groot deel van onze bevolking is vacantie een levenskwestie.

En wel het meest voor de arbeiders met den geest.

Vacantie kan echter ontaarden.

Achab had te Jizreël een buitenverblijf.

Zijn eigenlijk paleis stond in Samaria.

Maar Jizreël muntte uit in natuurschoon. De weelde van haar flora was alleruwegen vermaard. Ze was Israël's lustwarand.

Men krijgt zoo den indruk, dat Achab er de grootste helft van het jaar doorbracht.

En dat niet om de staatszaken te behartigen, welke hem door koeriers werden voorgelegd.

Doch om zijn lusten te vieren.

Om zich doodelijk bedroefd te maken over het feit, dat hij den wijngaard van Naboth niet bemachtigen kon.

Zijn vacantie-genot werd er door vergald.

In dat vacantie-oord werden allerlei booze plannen uitgebroed.

Want zijn vacantie ging op in ledigheid.

En ledigheid is de peluw der demonen.

Hoeveel schade kan de vacantie ook u berokkenen!

Dat doet ze reeds, wanneer het zoeken van genot bij u het hoogste motief is.

Wanneer het u enkel te doen is om van arbeid te zijn ontslagen.

Neen, hierom hebt gij de vacantie te begeeren, omdat zij, door den Heere gezegend, u de natuurlijke kracht vernieuwt en uw arbeidsprestatie ten goede komt.

Gij zijt hier op aarde niet voor uw genot.

Maar om te werken.

En dit stelsel behoort er in uw leven te zijn: de ontspanning moogt gij u alleen gunnen om uw werkvermogen te verhoogen.

De rust als rust is elders. Niet hier.

Keert gij dan ook als met looden schoenen uit uw vacantie terug, kost het u een zucht om weer aan den arbeid te gaan, dan zijt gij een luie dienstknecht.

De vacantie kan dikwijls zoo vervreemden van God.

Gij neemt u misschien voor om u te verlustigen in Gods werken en deugden, welke de schepping ten toon spreidt.

En als gij anderen bij u hebt, zal er weleens een vroom woord over uw lippen komen. Staat ge op den Rigi en schouwt gij den zonsopgang, tien tegen één, dat gij 't hebt over de zon, die uit de slaapkameren treedt, vroolijk als een held om het pad te loopen. Gij hebt een paar teksten, ook wat parallellen met het geestelijk leven bij de hand. De achtste en de negentiende psalm verschaffen u uitnemend materiaal.

Maar hoe dikwijls zinkt ge onbespied op de knieën om uw God te aanbidden om Zijn majesteit en macht?

Op een bergpunt, bedwelmend van natuurschoon, slaat ge niet het oog naar boven, maar gij zegt: ik krijg zoo'n dorst, ik wou, dat ik hier in de nabijheid wat alpenmelk, of een kogelfleschje bemachtigen kon.

Hoe zelden hoort ge op een schoonen dag het zuchten van het schepsel als in barensnood!

En als gij verrukt zijt door de natuur, hoe vaak mist gij dan uw Heiland daarin wel?

Vacantie-reizigers leven zoo licht dagen lang uit het werkverbond.

Ze hebben den mond vol van den rijkdom der natuur.

Maar ze zien hun liefste niet komen over de heuvelen, niet huppelen over de toppen der bergen.

En dan dat logeeren in pension of hotel!

Uit schaamte worden gebed en bijbellezen zoo gemakkelijk nagelaten.

Men zal 't wel op zijn kamer doen.

Wie dit voorneemt is al niet van het hout, waaruit Christus Zijn getuigen snijdt.

Zij zijn op weg om Nicodemieten te worden, waartegen Johannes in de Openbaring zoo waarschuwt.

Behalve dat: wat komt er van de kamergodsdienstoefening in den regel terecht? 's Morgens heeft men te veel haast en 's avonds is men te slaperig.

En dan nog: het kerkgaan! Hoe openbaren zich logeergasten soms niet als Kretensers.

Vacantie beteekent voor niet zoo weinigen: geestelijke verarming.

Ja, gebeurt het niet, dat men te Emmerik, Eschen, Harwich of Folkestone zijn Gereformeerd jasje of haar Gereformeerden mantel in bewaring geeft, totdat men terugkeert?

Zijn er geen Gereformeerden, die eenmaal over de grenzen gekomen, beproeven om allen alles te worden, maar niet om zooals Paulus eenigen te behouden, doch om voor een tijd de genietingen der wereld te smaken?

Hoeveel vacantie-oorden zijn voor hen geen Jizreëls geworden?

Zijt niet zoo bezorgd met het pakken van uw koffers, dat uw geestelijke voorbereiding voor de vacantie er bij inschiet.

Laten de inzettingen des Heeren uw gezangen zijn ter plaatse uwer vreemdelingschappen.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Het Huwelijksformulier.

Gelijk gezegd, geven Deputaten ook bij het concept-huwelijksformulier geen toelichting.

En nog meer dan bij de beide vorige formulieren moet dat hier worden betreurd.

Want de veranderingen, die hier worden voorgesteld, zijn meer dan een kwestie van vorm of van bekorting.

Er zit een zeker systeem achter.

En wel een systeem, dat tegen het oude formulier indruischt.

We lazen ergens het oordeel: een nieuwe lap op een oud kleed.

Dat moge de eerste indruk zijn.

De eind-indruk kan het niet wezen.

We hebben hier niet slechts te doen met enkele gemoderniseerde stukken tusschen het uiteengeknipte formulier in.

Ook dan zou reeds de harmonie zoek zijn.

Maar men merkt duidelijk tweeërlei strekking, welke elkander niet aanvullen, maar bijna uitsluiten.

Niet alle veranderingen verraden die strekking.

Zoo heeft b.v. de **kortere afkondiging der huwelijksbevestiging** hieraan part noch deel.

Van de langere werd zoo goed als nergens gebruik gemaakt.

Met de kortere zal het denkelijk evenzoo gaan.

Van den kansel zal men wel voortgaan de huwelijksaankondiging in dezen soberen vorm te vatten: „Aan de gemeente wordt bekend gemaakt, dat in ondertrouw zijn opgenomen, waarvan bij deze de eerste (tweede) afkondiging geschiedt N. en N. De bevestiging van hun huwelijk zal zoo de Heere wil plaats hebben den...."

De bekendmakingen van den kansel moeten liefst zoo kort en bondig mogelijk zijn.

Stel, dat men ook een formulier kreeg voor attestatie-aanvragen en attestatie-indieningen, voor de afkondiging van de Openbare Belijdenis des Geloofs enz.!

Ook de plaatsverwisseling van de passage waarin de onbindbaarheid van het huwelijk wordt voorgehouden, rekenen we hier toe.

Ons formulier stelt deze passage na de eigenlijke bevestiging.

Deputaten willen haar vóór de bevestiging plaatsen.

Voor beide methoden valt iets te zeggen.

Evenmin zoeken we een bijzondere strekking in de inlassching van Ps 128, waarin o.a. voorkomt: „Uwe huisvrouwe (de stomme o's zijn van Deputaten, die daarmee veel schijnen op te hebben) zal wezen als een vruchtbare wijnstok aan de zijden uws huizes; uwe kinderen als olijfplanten rondom uwe tafel. Ziet alzoo zal zekerlijk die man gezegend worden, die den Heere vreest". Deputaten individualiseeren hier. Maar het mag betwijfeld, of deze psalm individueel bedoeld is.

Veiliger is het, dezen psalm niet in te voegen, omdat hij niet in ieder godvruchtig huwelijksleven verwerkelijkt wordt.

Nog minder vindt men natuurlijk de bedoelde strekking in het behoud van een uitdrukking als: „huwelijke staat", wat voor onze ooren geen Hollandsch meer is.

Neen, de Tendenz schuilt in het weglaten van de volgende zinnen en zinsdeelen:

„daarentegen de hoereerders en overspelers
„wil Hij oordeelen en straffen;

„De derde, opdat een iegelijk alle onkuisch-
„heid en booze lusten vermijdende, met een
„goede en geruste conscientie moge leven.
„Want om hoerderij te vermijden zal een iege-
„lijk man zijn eigen vrouw hebben en een
„iegelijke vrouw haar eigen man; alzoo dat
„allen, die tot hun jaren gekomen zijn en
„de gave der onthouding niet hebben, naar het
„bevel Gods verbonden en schuldig zijn,